

DBB-011-002502

Seat No. _____

B. P. A. (Sem. - V) (Kathak) (CBCS) Examination

May / June - 2015

Principles of Kathak Dance - V (Core)

Faculty Code : 011

Subject Code : 002502

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.

1 નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. 20

(1) નર્તક વિશેષ ઘટનાને ચાલ દ્વારા પ્રસ્તુત કરે તેને શું કહેવાય ?

(A) ગત (B) ગત નિકાસ

(C) ગત ભાવ (D) ભાવગત

(2) ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતમાં કુલ કેટલી તાલ પ્રણાલીઓ પ્રચલિત છે ?

(A) બે (B) ત્રણ

(C) ચાર (D) પાંચ

(3) તાલનાં દસ પ્રાણ અંગર્ગત ક્રિયાનાં કેટલા પ્રકારો દર્શાવવામાં આવ્યા છે ?

(A) બે (B) ત્રણ

(C) ચાર (D) પાંચ

(4) ગોપુચ્છ શેનો પ્રકાર છે ?

(A) જાતિ (B) યતિ

(C) કાલ (D) ગ્રહ

- (5) 'અહલ્યા ઉદ્ધાર' પ્રસંગ કયા કથાનક સાથે સંકળાયેલો છે ?
- (A) શિવ કથાનક (B) રામ કથાનક
(C) કૃષ્ણ કથાનક (D) શક્તિ કથાનક
- (6) ચતુશ્ર જાતિમાં તાલની એક માત્રામાં કેટલા વર્ણોની ગણતરી કરવામાં આવે છે ?
- (A) બે (B) ચાર
(C) આઠ (D) આપેલ તમામ
- (7) ઘુંઘટ ગતનો સમાવેશ શેની અંતર્ગત થાય છે ?
- (A) ગત (B) ગત નિકાસ
(C) ગત ભાવ (D) ગત પ્રદર્શન
- (8) આઠ ક્ષણનાં સંયોગથી શાની રચના થાય છે ?
- (A) કાષ્ઠા (B) નિમેષ
(C) લવ (D) દ્રુત
- (9) કોઈ અંગની ક્રિયા ક્રમપૂર્વક એક નિશ્ચિત લયમાં વારંવાર કરવામાં આવે તેને શું કહે છે ?
- (A) પુનરાવર્તન (B) યોગ
(C) નૃત્ય (D) વ્યાયામ
- (10) તિશ્ર અને ચુતશ્ર જાતિનાં સંયોગથી કઈ જાતિ બને છે ?
- (A) સપ્તક (B) ખંડ
(C) મિશ્ર (D) સંકીર્ણ
- (11) ઓરીએન્ટલ ડાન્સનાં પ્રવર્તક કોણ છે ?
- (A) ઉદયશંકર (B) બિરજૂ મહારાજ
(C) શંભૂ મહારાજ (D) આના પાવલોવા

- (12) ગત ભાવ અંતર્ગત શેનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) મુરલી (B) મુકુટ
(C) પનઘટ લીલા (D) પનિહારી
- (13) કથક અને વિજ્ઞાન શેની સાથે સંકળાયેલા છે ?
- (A) સંગીત (B) ધર્મ
(C) પ્રયોગ (D) રસાયણ
- (14) આગત અને અનાગત શેના ઉપપ્રકારો છે ?
- (A) ક્રિયા (B) કાલ
(C) અંગ (D) ગ્રહ
- (15) કથક નૃત્યમાં ગતભાવની પ્રસ્તુતિ કઈ લયમાં કરવામાં આવે છે ?
- (A) વિલંબિત લય (B) મધ્ય લય
(C) દ્રુત લય (D) અતિ દ્રુત લય
- (16) 'ગત' શબ્દ શેમાંથી બનેલો છે ?
- (A) સંગતિ (B) ગતિ
(C) લય (D) તાલ
- (17) તાલની ઉત્પત્તિ શેમાંથી થઈ છે ?
- (A) લય (B) સમય
(C) છંદ (D) વર્ણ
- (18) ભગવાન શ્રીકૃષ્ણએ કયા નાગનું દમન કર્યું ?
- (A) તક્ષક (B) વાસુકી
(C) કાલિય (D) આપેલ પૈકી એકપણ નહિ

(19) આયુર્વેદ અનુસાર મનુષ્યનાં શરીરમાં કેટલી ધાતુઓ છે ?

- (A) પાંચ (B) છ
(C) સાત (D) અગિયાર

(20) ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની વાંસળી દર્શાવવા માટે બંને હાથ વડે કઈ મુદ્રા ધારણ કરવામાં આવે છે ?

- (A) પતાક (B) સૂચિ
(C) કપિત્થ (D) મયુર

- 2 નૃત્યકલા અને શારીરિક કસરત વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
- 3 નૃત્યકલા સાથે સંબંધિત પ્રયોગો અને સંભાવનાઓ સમજાવો. 10
- 4 ગોરધનલીલા, શિવતાંડવ અને કૃષ્ણલીલા વિશે માહિતી આપો. 10
- 5 આધુનિક નૃત્યનાં પ્રકારો અને સમાજમાં તેનું સ્થાન જણાવો. 10
- 6 ગત અને ગતભાવનાં પ્રદર્શનમાં પ્રયુક્ત વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 10